

PROTESTEREN

NOVEMBER 2019 – AAN DE SLAG MET ... #5

ProDemos Huis voor democratie en rechtsstaat

DOCENTENHANDLEIDING

WAT HEB JE NODIG?

- * Per 2 leerlingen één van de werkbladen
- * Werkbladen met antwoorden

DE WERKVORM IN HET KORT

De leerlingen vullen de ontbrekende woorden in in een tekst over een protest. Ze beschrijven het protest, maar geven ook zelf hun mening over de acties van de actievoerders.

LEERDOELEN

- De leerlingen leren dat protesteren één van de manieren is om iets onder de aandacht te brengen bij de politiek.
- De leerlingen leren waar de behandelde protesten over gaan.
- De leerlingen geven hun mening over de acties van de actievoerders.

HOE LANG DUURT HET?

30 à 40 minuten

DE WERKVORM STAP VOOR STAP

Vorbereiding

Print per tweetal leerlingen één van de werkbladen uit (bijvoorbeeld voor 2 leerlingen het werkblad over het boerenprotest, voor 2 andere leerlingen het werkblad over klimaatstakers, etc.).

In de les

Stap 1 Vraag de leerlingen of er iets is in Nederland waar ze niet blij mee zijn, en waarvan ze vinden dat de politiek er iets aan zou moeten doen om dit aan te pakken. Schrijf een aantal van de antwoorden op het midden van het bord.

Stap 2 Vraag de leerlingen daarna hoe je de mensen in de politiek duidelijk kunt maken dat je vindt dat er iets moet veranderen. Hoe kun je je probleem onder de aandacht brengen? Schrijf de antwoorden op rond de problemen die de leerlingen hebben benoemd bij stap 1. Mogelijke antwoorden zijn onder andere:

- Protesteren/demonstreren
- Contact zoeken met een politicus (bellen, brief schrijven, e-mail sturen, ...)
- De media opzoeken
- Handtekeningen verzamelen (petitie)
- Op een bepaalde politieke partij stemmen, of zelf een politieke partij oprichten

Stap 3 Vertel dat in Nederland in de Grondwet staat dat je mag protesteren. Hierbij moet je je natuurlijk wel aan de wet houden, je mag tijdens een protest bijvoorbeeld niet winkelruiten gaan ingooien. De gemeente waar je gaat protesteren kan daarnaast ook extra regels hebben waar je je aan moet houden, bijvoorbeeld dat je alleen in een bepaald gebied mag protesteren. Als de gemeente waar je wilt gaan protesteren bang is dat het uit de hand gaat lopen, mag het protest in het uiterste geval zelfs verboden worden.

Stap 4 Vertel dat de klas een opdracht gaat maken over protesteren. Vraag of de leerlingen de afgelopen tijd iets in het nieuws hebben gehoord over protesten. Waarover gingen deze protesten? Antwoorden die terug kunnen komen:

- Protest over stikstofregels door boeren
- Protest over klimaat door jongeren ('klimaatstakers') of groepen als Extinction Rebellion
- Protest over onderwijs door leraren
- Protest over regels door mensen die in de bouw werken
- Protest over de zorg door mensen die in ziekenhuizen werken

Ook zijn er de laatste tijd protesten uit het buitenland in het nieuws. Tijdens deze werkvorm focussen we op Nederlandse actievoerders, maar wellicht noemen leerlingen ook bijv. onderstaande protesten:

- Protest tegen de invloed van China in Hongkong
- Protest over de Brexit in Groot-Brittannië
- Protest tegen de veroordeling van Catalaanse leiders in Spanje

Stap 5 Verdeel de klas in tweetallen. Leg uit dat er in totaal drie verschillende opdrachten zijn, maar dat elk tweetal er één zal maken (over één protest). Na het maken van de opdracht wordt er klassikaal nabesproken.

Stap 6 Geef elk tweetal een werkblad en zeg hoe lang ze hiermee aan de slag kunnen gaan. Loop daarna rond om groepjes eventueel aan de gang te helpen en te ondersteunen bij het maken van de opdracht.

Stap 7 Bespreek de opdrachten klassikaal na. Zorg dat de werkbladen op het scherm te zien zijn, zodat de leerlingen ook de tekst van de andere werkbladen kunnen volgen.

PROTESTEREN TEGEN STIKSTOFREGELS DOOR BOEREN

De afgelopen tijd ging het in het nieuws vaak over boeren. Zij protesteerden in Den Haag en op andere plekken in Nederland tegen plannen die de politiek had. Deze plannen gingen over het verminderen van de uitstoot van In Nederland zit er nu te veel van deze stof in de lucht en de bodem. Dat is slecht voor

Stikstof ontstaat op verschillende manieren. Het zit bijvoorbeeld in de poep van (boerderij)dieren, vooral van Maar stikstof wordt ook uitgestoten doordie opstijgen en die rijden. En ook als we nieuwe huizen bouwen zorgt dat voor meer stikstof. Bovendien komt een groot deel van het stikstof niet uit Nederland, maar uit het Veel boeren vinden het daarom oneerlijk dat zij de schuld krijgen van de problemen met stikstof.

De rechter heeft nu gezegd dat heel veel plannen niet door mogen gaan, bijvoorbeeld het bouwen van huizen of het aanleggen van Om de stikstofuitstoot sneller te verminderen, vinden sommige politici dat er in Nederland minder(zoals koeien, varkens en kippen) gehouden moeten worden. De boeren zijn het hier niet mee eens.

Boeren kwamen daarom in actie. Twee keer gingen ze massaal naar Ze reden niet in auto's maar op Hierdoor waren er die dagen lange op de wegen. Doordat niet iedereen zich aan de verkeersregels hield, ontstonden er soms ook situaties. Tot slot reden boeren ook naar plekken waar ze eigenlijk niet mochten komen, zoals drukke winkelstraten.

De boeren protesteerden niet alleen in Den Haag, maar gingen ook naar hoofdsteden van provincies. Daar protesteerden ze bij de provinciehuizen. Daar werken de politici van de provincies. In de provincie Groningen reed een boer met zijn trekker de van het provinciehuis kapot.

Wat vinden wij?

Er zijn verschillende meningen over de acties van de boeren.

- Wij vinden het *goed/niet goed* dat boeren met hun protest de snelwegen blokkeren, want
- Wij vinden het *goed/niet goed* dat een boer tijdens een protest de deur van het provinciehuis kapot reed, want

PROTESTEREN VOOR HET KLIMAAT

De afgelopen tijd vinden er veel acties plaats om het klimaat. Veel mensen vinden dat er meer moet gebeuren om klimaatverandering tegen te houden. Door de klimaatverandering wordt het steeds op aarde en hierdoor stijgt de zeespiegel. Ook wordt het weer steeds extremer, met bijvoorbeeld orkanen, droogtes of hittegolven.

Eén van de bekendste actievoerders is de 16-jarige Dit Zweedse meisje besloot een poosje niet naar te gaan, maar om te protesteren bij het parlement van Zweden. Het idee om te staken voor het klimaat is hierna door veel andere mensen overgenomen. Ook in Nederland gingen veel mensen, en vooral jongeren, staken. De jongeren gingen niet naar en gingen in plaats daarvan protesteren. Veel van hen kwamen ook protesteren in de stad, omdat daar de regering en de Tweede Kamer is.

De laatste tijd komt ook de actiegroep 'Extinction Rebellion' in het nieuws. Dit is een wereldwijde organisatie die wil dat regeringen meer actie ondernemen tegen Bij acties van Extinction Rebellion worden regelmatig actievoerders door de politie. Dit vindt de organisatie niet erg, want dit zorgt voor meer, bijvoorbeeld in de media. Alleen als dit heel vaak gebeurt, zal de politiek wel naar ze moeten luisteren, denken ze. Ze verzetten zich er dan ook niet tegen als de politie ingrijpt. In Nederland zijn actievoerders van deze organisatie naar de hoofdstad gegaan om het verkeer op bruggen en wegen tegen te houden. Ook blokkeerden ze de ingang van grote bedrijven, omdat ze vinden dat die meer tegen klimaatverandering moeten doen.

Wat vinden wij?

Er zijn verschillende meningen over acties zoals hierboven.

- Wij vinden het *goed/niet goed* dat leerlingen spijbelden van school om actie te voeren, want
- Wij vinden het *goed/niet goed* dat actievoerders van Extinction Rebellion wegen in de hoofdstad hebben geblokkeerd, want
- Wij vinden het *goed/niet goed* dat actievoerders van Extinction Rebellion de ingang van grote bedrijven hebben geblokkeerd, want

ACTIEVOERENDE LERAREN EN ZIEKENHUISMEDEWERKERS

In Nederland komen mensen ook vaak in actie als ze vinden dat ze te weinig salaris krijgen of veel te hard moeten werken. Twee groepen die op dit moment in actie komen zijn de leraren en de medewerkers van ziekenhuizen.

Woensdag 6 november gaan veel die lesgeven op het basisonderwijs en op het expres niet naar hun werk. Deze vorm van actievoeren noemen we: De leraren hebben al eerder actie gevoerd. Toen gingen ze met zijn allen naar Den Haag om te protesteren.

De leraren voeren deze actie omdat ze 'een fatsoenlijk salaris, minder werkdruk en genoeg collega's' willen. Hun actie heeft ook gevolgen voor andere mensen. Als zij niet gaan werken, kunnen veel kinderen die dag namelijk niet naar Dit kan lastig zijn voor hun, want die moeten dan misschien ook thuis blijven. Toch doen de leraren dit, omdat ze vinden dat ze zo niet langer door kunnen werken.

Ook medewerkers van gaan binnenkort een dag niet werken, dit zijn bijvoorbeeld doktors en verpleegkundigen. Dat is op woensdag 20 november. Ze willen loon, vooral wanneer ze op het laatste moment opgeroepen worden om te werken. Ook willen ze betere afspraken over hun werktijden. Waarschijnlijk gaan ze op 20 november ook de straat op, om te vragen voor hun standpunten. Maar wat nou als jij op 20 november een ernstig krijgt? Als je dan niet naar het ziekenhuis kunt, zou dat heel gevaarlijk zijn. Dat begrijpen de ziekenhuismedewerkers zelf ook. Daarom gaan sommigen van hen wél werken die dag.

Wat vinden wij?

Er zijn verschillende meningen over acties zoals hierboven.

- Wij vinden het *goed/niet goed* dat medewerkers van ziekenhuizen een dag niet naar hun werk gaan, want
- Wij vinden het *goed/niet goed* dat leraren een dag niet naar hun werk gaan, want

PROTESTEREN TEGEN STIKSTOFREGELS DOOR BOEREN (ANTWOORDMODEL)

De afgelopen tijd ging het in het nieuws vaak over boeren. Zij protesteerden in Den Haag en op andere plekken in Nederland tegen plannen die de politiek had. Deze plannen gingen over het verminderen van de uitstoot van **stikstof**. In Nederland zit er nu te veel van deze stof in de lucht en de bodem. Dat is slecht voor **de biodiversiteit/de natuur**.

Stikstof ontstaat op verschillende manieren. Het zit bijvoorbeeld in de poep van (boerderij)dieren, vooral **koeien**. Maar stikstof wordt ook uitgestoten door **vliegtuigen** die opstijgen en **auto's** die rijden. En ook als we nieuwe huizen bouwen zorgt dat voor meer stikstof. Bovendien komt een groot deel van het stikstof niet uit Nederland, maar uit het **buitenland**. Veel boeren vinden het daarom oneerlijk dat zij de schuld krijgen van de problemen met stikstof.

De rechter heeft nu gezegd dat heel veel plannen niet door mogen gaan, bijvoorbeeld het bouwen van huizen of het aanleggen van **(nieuwe) wegen**. Om de stikstofuitstoot sneller te verminderen, vinden sommige politici dat er in Nederland minder **dieren/vee** (zoals koeien, varkens en kippen) gehouden moeten worden. De boeren zijn het hier niet mee eens.

Boeren kwamen daarom in actie. Twee keer gingen ze massaal naar **Den Haag**. Ze reden niet in auto's maar op **tractors**. Hierdoor waren er die dagen veel **files** op de wegen. Doordat niet iedereen zich aan de verkeersregels hield, ontstonden er soms ook **gevaarlijke** situaties. Tot slot reden boeren ook naar plekken waar ze eigenlijk niet mochten komen, zoals drukke winkelstraten.

De boeren protesteerden niet alleen in Den Haag, maar gingen ook naar hoofdsteden van provincies. Daar protesteerden ze bij de provinciehuizen. Daar werken de politici van de provincies. In de provincie Groningen reed een boer met zijn trekker de **deur** van het provinciehuis kapot.

Wat vinden wij?

Er zijn verschillende meningen over de acties van de boeren.

- Wij vinden het *goed/niet goed* dat boeren met hun protest de snelwegen blokkeren, want
.....
- Wij vinden het *goed/niet goed* dat een boer tijdens een protest de deur van het provinciehuis kapot reed, want
.....

PROTESTEREN VOOR HET KLIMAAT (ANTWOORDMODEL)

De afgelopen tijd vinden er veel acties plaats om het klimaat. Veel mensen vinden dat er meer moet gebeuren om klimaatverandering tegen te houden. Door de klimaatverandering wordt het steeds **warmer** op aarde en hierdoor stijgt de zeespiegel. Ook wordt het weer steeds extremer, met bijvoorbeeld orkanen, droogtes of hittegolven.

Eén van de bekendste actievoerders is de 16-jarige **Gretha Thunberg**. Dit Zweedse meisje besloot een poosje niet naar **school** te gaan, maar om te protesteren bij het parlement van Zweden. Het idee om te staken voor het klimaat is hierna door veel andere mensen overgenomen. Ook in Nederland gingen veel mensen, en vooral jongeren, staken. De jongeren gingen niet naar **school** en gingen in plaats daarvan protesteren. Veel van hen kwamen ook protesteren in de stad **Den Haag**, omdat daar de regering en de Tweede Kamer is.

De laatste tijd komt ook de actiegroep 'Extinction Rebellion' in het nieuws. Dit is een wereldwijde organisatie die wil dat regeringen meer actie ondernemen tegen **klimaatverandering**. Bij acties van Extinction Rebellion worden regelmatig actievoerders **gearresteerd** door de politie. Dit vindt de organisatie niet erg, want dit zorgt voor meer **aandacht**, bijvoorbeeld in de media. Alleen als dit heel vaak gebeurt, zal de politiek wel naar ze moeten luisteren, denken ze. Ze verzetten zich er dan ook niet tegen als de politie ingrijpt. In Nederland gingen actievoerders van deze organisatie naar de hoofdstad **Amsterdam** om het verkeer op bruggen en wegen tegen te houden. Ook blokkeerden ze de ingang van grote bedrijven, omdat ze vinden dat die meer tegen klimaatverandering moeten doen.

Wat vinden wij?

Er zijn verschillende meningen over acties zoals hierboven.

- Wij vinden het *goed/niet goed* dat leerlingen spijbelden van school om actie te voeren, want
- Wij vinden het *goed/niet goed* dat actievoerders van Extinction Rebellion wegen in Amsterdam hebben geblokkeerd, want
- Wij vinden het *goed/niet goed* dat actievoerders van Extinction Rebellion de ingang van grote bedrijven hebben geblokkeerd, want

ACTIEVOERENDE LERAREN EN ZIEKENHUISMEDEWERKERS (ANTWOORDMODEL)

In Nederland komen mensen ook vaak in actie als ze vinden dat ze te weinig salaris krijgen of veel te hard moeten werken. Twee groepen die op dit moment in actie komen zijn de leraren en de medewerkers van ziekenhuizen.

Woensdag 6 november gaan veel **leraren** die lesgeven op het basisonderwijs en op het **voortgezet onderwijs** expres niet naar hun werk. Deze vorm van actievoeren noemen we: **staken**. De leraren hebben al eerder actie gevoerd. Toen gingen ze met zijn allen naar Den Haag om te protesteren.

De leraren voeren deze actie omdat ze 'een fatsoenlijk salaris, minder werkdruk en genoeg collega's' willen. Hun actie heeft ook gevolgen voor andere mensen. Als zij niet gaan werken, kunnen veel kinderen die dag namelijk niet naar **school**. Dit kan lastig zijn voor hun **ouders**, want die moeten dan misschien ook thuis blijven. Toch doen de leraren dit, omdat ze vinden dat ze zo niet langer door kunnen werken.

Ook medewerkers van **ziekenhuizen** gaan binnenkort een dag niet werken, dit zijn bijvoorbeeld doktors en verpleegkundigen. Dat is op woensdag 20 november. Ze willen **meer/hoger/beter** loon, vooral ook wanneer ze op het laatste moment opgeroepen worden om te werken. Ook willen ze betere afspraken over hun werktijden. Waarschijnlijk gaan ze op 20 november ook de straat op, om **aandacht** te vragen voor hun standpunten. Maar wat nou als jij op 20 november een ernstig **ongeluk** krijgt? Als je dan niet naar het ziekenhuis kunt, zou dat heel gevaarlijk zijn. Dat begrijpen de ziekenhuismedewerkers zelf ook. Daarom gaan sommige van hen wél werken die dag.

Wat vinden wij?

Er zijn verschillende meningen over acties zoals hierboven.

- Wij vinden het *goed/niet goed* dat medewerkers van ziekenhuizen een dag niet naar hun werk gaan, want

.....

- Wij vinden het *goed/niet goed* dat leraren een dag niet naar hun werk gaan, want

.....